
Dokument z posiedzenia

A8-0162/2019

4.3.2019

SPRAWOZDANIE

w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej:
zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na
2019 r.
(2018/2120(INI))

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Sprawozdawczyni: Marian Harkin

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
OPINIA KOMISJI PRAW KOBIET I RÓWNOUPRAWNIENIA	17
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ.....	23
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	24

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2019 r. (2018/2120(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 listopada 2018 r. zatytułowany „Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2019 r. Na rzecz silniejszej Europy w obliczu niepewności na świecie” (COM(2018)0770),
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju przyjęte przez światowych przywódców we wrześniu 2015 r. i zatwierdzone przez Radę, która zaznaczyła, że angażuje się w osiąganie tych celów,
  - uwzględniając Europejski filar praw socjalnych proklamowany przez Radę Europejską, Parlament Europejski i Komisję Europejską w listopadzie 2017 r.,
  - uwzględniając projekt wspólnego sprawozdania Komisji i Rady o zatrudnieniu z dnia 21 listopada 2018 r., towarzyszący komunikatowi Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2019 r. (COM(2017)0761),
  - uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 21 listopada 2018 r. dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (COM(2018)0759),
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 21 listopada 2018 r. zatytułowane „Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2019 r.” (COM(2018)0758),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 listopada 2018 r. zatytułowany „Ogólna ocena projektów planów budżetowych na 2019 r.” (COM(2018)0807),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie sytuacji kobiet niepełnosprawnych¹,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie usług opieki w UE na rzecz poprawy sytuacji w zakresie równouprawnienia płci²,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2018 r. w sprawie politycznych strategii społecznych i na rzecz zatrudnienia w strefie euro³,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2018 r.⁴,

---

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0484.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0464.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0432.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0078.

- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami,
  - uwzględniając debatę z przedstawicielami parlamentów państw członkowskich na temat priorytetów europejskiego semestru na 2018 r.,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinię przedstawioną przez Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0162/2019),
- A. mając na uwadze, że w 2017 r. wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat wynosił 73,2 %, co oznacza, że UE znajduje się na dobrej drodze do osiągnięcia docelowego wskaźnika zatrudnienia określonego w strategii „Europa 2020”, wynoszącego 75 %;
- B. mając na uwadze, że godne miejsca pracy dające bezpieczeństwo zatrudnienia to ważny czynnik w walce z wykluczeniem społecznym oraz że należy je wspierać, by pomóc w rozwiązaniu problemu bezrobocia w całej UE, a także by pobudzać popyt krajowy i wzrost gospodarczy; mając na uwadze, że w latach 2008–2017 odsetek pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu wzrósł z 16,8 % do 18,7 % ogółu zatrudnionych, a liczby te są wyższe i rosną szybciej w grupie osób młodszych;
- C. mając na uwadze poważne zróżnicowanie poziomu zatrudnienia w UE nie tylko między państwami członkowskimi, ale też w samych państwach członkowskich, jak również zróżnicowanie jakości zatrudnienia;
- D. mając na uwadze, że chociaż na szczeblu UE wskaźniki bezrobocia długotrwałego i bezrobocia młodzieży spadają, to w szeregu państw członkowskich utrzymują się na wysokim poziomie;
- E. mając na uwadze, że stopa bezrobocia wśród młodzieży wynosi na szczeblu UE 18,6 % i jest nadal wyższa niż w 2008 r.; mając na uwadze, że według szacunków Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound) młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nieszkoląca się (NEET) kosztuje UE 153 mld EUR rocznie, a łączny szacowany koszt wprowadzenia gwarancji dla młodzieży wynosi 21 mld EUR rocznie; mając na uwadze, że na gwarancję dla młodzieży przeznaczono obecnie kwotę 2 mld EUR na okres 2017–2020;
- F. mając na uwadze, że w związku z powstawaniem i rozwojem nowych form pracy, w tym pracy za pośrednictwem platform internetowych i pracy na własny rachunek, konieczne będzie zmodernizowanie i dostosowanie ochrony socjalnej, tradycyjnie ukierunkowanej na pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu, na podstawie umów na czas nieokreślony;
- G. mając na uwadze, że wzrostowi wskaźnika zatrudnienia w państwach członkowskich towarzyszy niestety – ze względu na kryzys gospodarczy, politykę oszczędnościową i reformy strukturalne – rozwój nietypowych, niepewnych i nieformalnych form zatrudnienia, w tym umów zerogodzinowych, a także osłabienie dialogu społecznego, a w niektórych państwach członkowskich również decentralizacja negocjacji zbiorowych, co negatywnie wpływa na prawa pracownicze;

- H. mając na uwadze, że najbardziej niepewne miejsca pracy to te, na których pracownik nie może wyegzekwować przysługujących mu praw, nie ma ochrony socjalnej, jego zdrowie i bezpieczeństwo są zagrożone, a zarobki nie wystarczają na godne życie; mając na uwadze, że innym kluczowym elementem niepewności jest brak bezpieczeństwa, co obejmuje niepewność zatrudnienia, niewystarczające dochody, brak ochrony przed zwolnieniem, nieznaną czas trwania zatrudnienia oraz niepewność co do jego przyszłości;
- I. mając na uwadze, że chociaż w 2017 r. nierówności dochodowe w UE nieco zmalały, to ubóstwo pracujących utrzymuje się na niedopuszczalnie wysokim poziomie, dotyka 9,6 % osób aktywnych zawodowo i dotyczy przede wszystkim kobiet;
- J. mając na uwadze, że łączna liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (wskaźnik AROPE) wynosi 22,5 % i jest co prawda niższa od poziomu sprzed kryzysu, to jednak wiele brakuje do osiągnięcia zasadniczego celu strategii „Europa 2020” zakładającego zmniejszenie liczby osób AROPE o 20 mln; mając na uwadze, że w odniesieniu do dzieci wskaźnik AROPE stale się zmniejsza, lecz wciąż jeszcze jest niedopuszczalnie wysoki; mając na uwadze, że w przypadku dzieci wychowywanych przez jednego rodzica wskaźnik AROPE jest dwukrotnie wyższy niż średnia dla dzieci ogółem; mając na uwadze, że wysoki poziom nierówności zmniejsza produkcję gospodarczą i potencjał trwałego wzrostu;
- K. mając na uwadze, że globalizacja przyczyniła się do wzrostu gospodarczego, lecz płynące z niej korzyści rozkładają się nierównomiernie zarówno w obrębie państw członkowskich, jak i między nimi; mając na uwadze, że należy ponownie przyjrzeć się inkluzywności europejskiego modelu wzrostu i udoskonalić go, zwłaszcza jeśli chodzi o rozwój zrównoważony pod względem społecznym i środowiskowym;
- L. mając na uwadze, że w sprawozdaniu Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) podkreślono pilną potrzebę podjęcia walki ze zmianą klimatu, która w ciągu trzech lat może stać się nieodwracalna; mając na uwadze, że na wszystkich poziomach zarządzania powinny być dostępne środki (w postaci inwestycji zarówno publicznych, jak i prywatnych) na modernizację i dekarbonizację przemysłu, transportu i energetyki;
- M. mając na uwadze, że gospodarka UE wchodzi w szósty rok nieprzerwanego wzrostu, ożywienia inwestycji, wzrostu popytu konsumpcyjnego i intensywniejszego tworzenia miejsc pracy, a różnicowanie stóp wzrostu w poszczególnych państwach strefy euro jest najmniejsze w historii UGW; mając jednak na uwadze, że korzyści płynące ze wzrostu nie rozkładają się niestety równomiernie;
- N. mając na uwadze, że dochody gospodarstw domowych rosną wolniej niż PKB, co każe zastanowić się, czy obserwowany w ostatnim czasie wzrost sprzyja włączeniu społecznemu;
- O. mając na uwadze, że zmiany demograficzne i coraz dłuższe średnie trwanie życia stawiają przed systemami emerytalnymi oraz systemami opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej bardzo poważne wyzwania dotyczące stabilności i adekwatności;
- P. mając na uwadze, że dobrze funkcjonujący dialog społeczny to kluczowy element europejskiej społecznej gospodarki rynkowej, wzmacniający spójność społeczną i

ograniczający konflikty społeczne, z korzyścią tak dla pracowników, jak i dla pracodawców oraz rządów;

- Q. mając na uwadze, że włączenie Europejskiego filaru praw socjalnych do europejskiego semestru od 2018 r. pomogło stymulować wzrost i zatrudnienie sprzyjające włączeniu społecznemu, a także zmniejszyć nierównowagę makroekonomiczną;
- R. mając na uwadze, że europejski semestr powinien przyczynić się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, by zapewnić równe traktowanie i równe szanse kobietom i mężczyznom, a także utrzymać prawo kobiet i mężczyzn do równej płacy za taką samą pracę oraz prawo dostępu do dobrych jakościowo i przystępnych cenowo usług opieki;
- S. mając na uwadze, że 80 mln Europejczyków z niepełnosprawnościami, a także inne grupy osób, w tym marginalizowani młodzi ludzie i społeczności, osoby przewlekle chore oraz pochodzące ze społeczności mniejszościowych, napotykają szczególne przeszkody w dostępie do zatrudnienia i w większym stopniu grozi im ubóstwo i wykluczenie społeczne; mając na uwadze istotny wkład organizacji społeczeństwa obywatelskiego w świadczenie usług służących włączeniu społecznemu, a także w zapewnianie reprezentacji w procesie kształtowania polityki;
- T. mając na uwadze, że utrzymujące się nierówności w sferze zdrowia i rosnące obciążenie chorobami przewlekłymi prowadzą do wysokiego poziomu przedwczesnej umieralności w całej UE, co wpływa zarazem na siłę roboczą, wydajność i systemy opieki społecznej;
- U. mając na uwadze, że zasada równości płci to podstawowa wartość UE, zapisana w art. 8 i 19 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w których wprowadzono obowiązek eliminowania nierówności, wspierania równości płci i zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć, a także zapewnienia, by aspekt płci uwzględniano we wszystkich obszarach polityki i działaniach UE;
- V. mając na uwadze, że w 2017 r. wskaźnik zatrudnienia kobiet wynosił 66,5 %, lecz utrzymuje się duża, dwunastoprocentowa różnica w poziomie aktywności zawodowej kobiet i mężczyzn, a także zróżnicowanie wynagrodzeń, a w konsekwencji również zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć; mając na uwadze, że ubóstwo dotyka więcej kobiet niż mężczyzn, kobiety są również bardziej narażone na wykluczenie społeczne w starszym wieku, a ich dochody emerytalne są o niemal 40 % niższe w wyniku akumulacji nierówności między płciami w ciągu całego życia, co stanowi wyzwanie dla wielu kobiet i dla społeczeństwa; mając na uwadze, że równy udział kobiet i mężczyzn w rynku pracy można ułatwić, oferując przystępne cenowo i dobre jakościowo usługi opieki;
- W. mając na uwadze, że obecność większej liczby kobiet na stanowiskach decyzyjnych przyczyniłaby się do równości płci;
- X. mając na uwadze, że opiekunowie nieformalni lub rodzinni są w większym stopniu narażeni na ubóstwo, zarówno w okresie opieki, jak i w odniesieniu do nabywania uprawnień emerytalno-rentowych; mając na uwadze, że opiekunami rodzinnymi są głównie kobiety; mając na uwadze, że 80 % opieki w UE zapewniają nieopłacani opiekunowie nieformalni, z których 75 % to kobiety;

- Y. mając na uwadze, że jakość usług opiekuńczych jest bardzo zróżnicowana w poszczególnych państwach członkowskich i w obrębie danego państwa członkowskiego, w ośrodkach prywatnych i publicznych, na obszarach wiejskich i miejskich oraz w różnych grupach wiekowych; mając na uwadze, że cięcia wydatków na usługi publiczne, w tym na służbę zdrowia, edukację i mieszkalnictwo, dotyczą kobiet zarówno bezpośrednio – jako użytkowniczek usług i pracownic – jak i pośrednio, w związku ze wsparciem dla członków rodziny uzależnionych od podstawowych usług publicznych;
- Z. mając na uwadze, że kobiety częściej przerywają karierę zawodową z powodu roli pełnionej przez nie w rodzinie i częściej przerywają pracę, by opiekować się dzieckiem lub chorym krewnym; mając na uwadze, że taka rola kobiet może hamować ich karierę; mając na uwadze trwające rozmowy dotyczące równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;
- Aa. mając na uwadze, że uzyskano znaczne postępy w osiągnięciu podstawowych celów dotyczących obniżenia do 2020 r. wskaźnika wczesnego kończenia nauki do 10 % oraz podniesienia do 40 % odsetka osób uzyskujących wykształcenie wyższe, lecz wciąż utrzymują się duże różnice między państwami członkowskimi; mając na uwadze, że należy zachęcać państwa członkowskie, by zwiększały dostępność kształcenia zawodowego i akceptację społeczną dla tego typu kształcenia, a jednocześnie nadal priorytetowo traktowały jakość szkolnictwa wyższego, dążąc do osiągnięcia podstawowych celów na 2020 r.;
- Ab. mając na uwadze, że w erze cyfrowej umiejętności cyfrowe mają podstawowe znaczenie w wykonywaniu wszelkich zadań prywatnych czy zawodowych, a ponad 40 % dorosłych w UE nie ma podstawowych umiejętności cyfrowych; mając na uwadze, że 60 mln dorosłych nie ma podstawowych umiejętności czytania, pisania i liczenia; mając na uwadze, że w pomiarze umiejętności cyfrowych wykraczających poza poziom podstawowy różnica między kobietami i mężczyznami wynosi 12,9 %;
- Ac. mając na uwadze, że pracownicy nisko wykwalifikowani i starsi pracownicy znacznie rzadziej uczestniczą w programach przekwalifikowania i szkoleń; mając na uwadze, że mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) często nie mają środków na organizację szkoleń i przekwalifikowanie pracowników;
- Ad. mając na uwadze, że wykluczenie mieszkaniowe, bezdomność i przystępność cenowa mieszkań to poważne wyzwania w wielu państwach członkowskich, a w co najmniej dziesięciu z nich wskaźnik przeludnienia przewyższa średnią europejską; mając na uwadze, że wydatki na mieszkanie to największa pozycja w budżecie Europejczyków, a ceny mieszkań w większości państw członkowskich rosną szybciej niż dochody; mając na uwadze, że nierówności i wykluczenie mieszkaniowe wzajemnie się pogłębiają, a szczególnie narażone na wykluczenie mieszkaniowe i bezdomność są kobiety, dzieci i osoby ze środowisk migracyjnych;
- Ae. mając na uwadze wciąż palące wyzwania długoterminowe, takie jak starzenie się społeczeństwa, transformacja cyfrowa i jej wpływ na pracę, zmiana klimatu oraz niezrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych;
1. dostrzega postępy na tablicy wyników społecznych, lecz zauważa, że większość państw członkowskich napotyka trudności w związku z co najmniej jednym podstawowym

wskaźnikiem, a 10 % wszystkich ocen wskazuje na „sytuacje krytyczne”;

2. podkreśla, że cele i zobowiązania społeczne UE są tak samo ważne jak jej cele gospodarcze; podkreśla, że niezbędne inwestycje w rozwój społeczny to nie tylko środek gwarantujący osiągnięcie wzrostu gospodarczego i konwergencji, i że muszą one być celem samym w sobie; z zadowoleniem przyjmuje uznanie znaczenia filaru społecznego oraz potrzeby wzmocnienia aspektów społecznych w działaniach UE, a także reagowania na nierówności wewnątrz regionów i między nimi; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wzmocniły prawa socjalne przez wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych w taki sposób, by UE zyskała naprawdę wymiar społeczny, w tym przez odniesienie do najnowszych badań¹ oraz przez lepsze wyeksponowanie w polityce i zwiększenie wpływu tablicy kluczowych wskaźników zatrudnienia i wskaźników społecznych podczas realizacji wszystkich zaleceń dla poszczególnych krajów, w tym zaleceń mających na celu transformację zmierzającą do powstania Unii bardziej zrównoważonej pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym; wzywa Komisję, by stosowała 20 zasad Europejskiego filaru praw socjalnych jako wskaźniki w ocenie poszczególnych państw pod względem włączania zaangażowania na rzecz filaru w politykę gospodarczą, a także by zwiększyła swoją zdolność do monitorowania sytuacji społecznej; podkreśla, że w procedurze dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej należy traktować zatrudnienie oraz względy społeczne na równi z zagadnieniami gospodarczymi;
3. apeluje, by w procedurze europejskiego semestru w pełni zaangażować się na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, z naciskiem na równe traktowanie i równe szanse dla kobiet i mężczyzn, prawo do równej płacy za pracę o tej samej wartości oraz prawo do przystępnych cenowo i dobrych jakościowo usług opieki;
4. zaznacza, że państwa członkowskie zmagają się z problemami strukturalnymi na rynku pracy, takimi jak niska aktywność, segmentacja rynku pracy oraz niedopasowanie umiejętności i kwalifikacji; zwraca uwagę na rosnącą potrzebę wprowadzenia skutecznych środków służących integracji i ponownej integracji na rynku pracy osób nieaktywnych zawodowo, w tym migrantów;
5. apeluje o większą spójność europejskiego semestru, w tym o zapewnienie, by w rocznej analizie wzrostu gospodarczego i zaleceniach dla poszczególnych krajów odpowiednio uwzględniano kwestie wskazane we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu oraz by podtrzymywano priorytety z lat poprzednich, chyba że dane problemy zostaną uznane za rozwiązane;
6. zauważa, że prognozuje się dalszy, choć wolniejszy wzrost gospodarczy we wszystkich państwach członkowskich; podkreśla, że należy wyeliminować niedostatki inwestycji w infrastrukturę służącą badaniom naukowym i innowacyjności, w tym w usługi społeczne, służbę zdrowia i usługi opieki, a także w promowanie zdrowia i zapobieganie chorobom oraz w godne, energooszczędne domy mieszkalne, jak też w kapitał ludzki; wzywa Komisję i państwa członkowskie do maksymalizacji starań o inwestycje w przystępne cenowo, dostępne i ukierunkowane kształcenie i szkolenie dobrej jakości, o więcej środków służących podnoszeniu umiejętności i przekwalifikowaniu, w tym pod

---

¹ Zob. sprawozdania OECD („Jedziemy na tym samym wózku: czemu zmniejszenie nierówności przyniesie korzyść nam wszystkim?”, 2015) i MFW („Przyczyny i skutki nierówności dochodów”, czerwiec 2015 r.).

względem umiejętności cyfrowych i przekrojowych, a także do wspierania uczenia się przez całe życie i rozwoju umiejętności; podkreśla znaczenie specjalnych działań skierowanych do kobiet i dziewcząt, które nadal są niedostatecznie reprezentowane w sektorze cyfrowym oraz w naukach przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyce (STEM), a także znaczenie utrwalania efektów kształcenia wstępnego oraz ustawicznego doskonalenia zawodowego nauczycieli i instruktorów; apeluje do państw członkowskich, by doskonały swoje systemy kształcenia, przygotowania i szkolenia zawodowego oraz uczenia się w realnych sytuacjach, a także by lepiej dostosowały te systemy do obecnych i przewidywanych potrzeb rynku pracy; ponadto zwraca uwagę na znaczenie umiejętności i kompetencji zdobywanych w nieformalnych środowiskach edukacyjnych, i wzywa państwa członkowskie, by tworzyły systemy walidacji umiejętności nieformalnych, zwłaszcza tych, które nabyto dzięki wolontariatowi;

7. podziela opinię Komisji, że obecny wzrost gospodarczy należy wykorzystać do masowych inwestycji w dekarbonizację europejskich systemów przemysłowych, transportowych i energetycznych; dlatego też wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zwiększyły starania o zapewnienie odpowiednich i dostępnych szkoleń obejmujących odpowiedni zbiór umiejętności, w tym o wspieranie przedsiębiorstw w szkoleniu, przekwalifikowaniu i podnoszeniu umiejętności siły roboczej, a także o ponowne dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia;
8. zwraca uwagę, że w niektórych państwach członkowskich utrzymuje się wysoka stopa bezrobocia ze względu na brak wzrostu gospodarczego i słabości strukturalne, wynikające w dużej mierze z nieskutecznych, a w wielu przypadkach nieelastycznych przepisów regulujących rynek pracy;
9. zauważa, że mimo poprawy sytuacji między państwami członkowskimi i regionami istnieją znaczne różnice pod względem ożywienia gospodarczego i postępów, wynikające ze słabości strukturalnych występujących już wcześniej w niektórych państwach członkowskich, zwłaszcza w dziedzinie zatrudnienia i wydajności; w związku z tym jest zdania, że stopniowa konwergencja w całej UE musi również niwelować rozbieżności w obrębie państw członkowskich, ponieważ dysproporcje regionalne odbijają się na europejskim potencjale wzrostu, gdyż wiele strategii politycznych i usług realizuje się na szczeblu regionalnym;
10. uważa, że tabela wskaźników załączona do filaru socjalnego powinna nie tylko dawać wskazówki co do zaleceń politycznych, ale należy ją wykorzystywać również jako przykład w podobnych analizach wyników poszczególnych państw w odniesieniu do polityki dotyczącej środowiska i zmiany klimatu, by oceny te były równie dokładne;
11. apeluje do Komisji i państw członkowskich o gruntowne przeanalizowanie kwestii ubóstwa pracujących oraz o zaproponowanie rozwiązań na szczeblu zarówno unijnym, jak i krajowym, by przezwyciężyć ten bardzo trudny problem; uważa, że należy bezzwłocznie podjąć skoordynowane działania, by odwrócić ten trend, który grozi naruszeniem spójności społecznej i solidarności międzypokoleniowej; ponownie wyraża zaniepokojenie wysoką liczbą osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, mimo że liczba ta wykazuje tendencję malejącą; w szczególności wyraża zaniepokojenie skalą ubóstwa dzieci, ubóstwem na obszarach wiejskich oraz ubóstwem osób starszych, które znacznie mocniej uderza w kobiety niż w mężczyzn; zwraca się do Komisji i państw

członkowskich, by przyjęły wszelkie środki niezbędne do znacznego zmniejszenia poziomu ubóstwa, zwłaszcza ubóstwa dzieci; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by bardziej doceniły pracę i wiedzę fachową organizacji pozarządowych, organizacji walczących z ubóstwem i działających na rzecz włączenia społecznego oraz samych osób dotkniętych ubóstwem, i by wspierały ich udział w wymianie dobrych praktyk; zwraca uwagę, że wysoki poziom nierówności zmniejsza produkcję gospodarczą i potencjał trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu;

12. przypomina, że godziwe wynagrodzenia są istotne nie tylko z perspektywy spójności społecznej, lecz również dla utrzymania silnej gospodarki oraz produktywnej siły roboczej; wzywa państwa członkowskie, by wdrożyły środki służące poprawie jakości zatrudnienia i zmniejszeniu skali różnicowania płac, w tym przez podniesienie poziomów wynagrodzeń, w stosownych przypadkach również w postaci płac minimalnych ustalonych na godziwym poziomie; w związku z tym apeluje o politykę respektującą, wspierającą i wzmacniającą negocjacje zbiorowe oraz pozycję pracowników w systemach ustalania wynagrodzeń, gdyż ma to decydującą rolę w osiągnięciu warunków pracy spełniających wysokie standardy; jest zdania, że wszystkie te środki należy wprowadzić z myślą o wsparciu zagregowanego popytu i ożywienia gospodarczego, zmniejszeniu nierówności płac i zwalczaniu ubóstwa pracujących; podkreśla w tym kontekście, że europejskie prawodawstwo i polityka muszą być zgodne z prawami i swobodami związkowymi oraz z układami zbiorowymi, a także utrzymywać zasadę równego traktowania pracowników;
13. podkreśla, że stopa bezrobocia w UE jest najniższa od lat, a jednocześnie w 2018 r. wskaźnik wolnych miejsc pracy w Unii wynosił 2,2 %, w porównaniu z 1,9 % w 2017 r.; z niepokojem odnotowuje znaczne niedopasowanie umiejętności; przypomina, że rolą państw członkowskich jest gwarantowanie dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia; wzywa państwa członkowskie do ustalenia priorytetów w inwestycjach publicznych tak, by zapewnić każdemu możliwość korzystania z prawa do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu; jest zdania, że poradnictwo zawodowe i szkolenia mogą stymulować zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu; podkreśla, że zbieżność kwalifikacji i umiejętności zawodowych z możliwościami zatrudnienia to warunek niezbędny do utworzenia konkurencyjnego rynku pracy w UE oraz że należy jej sprzyjać przez ułatwianie ściślejszej współpracy między systemami kształcenia a przedsiębiorstwami i związkami zawodowymi, na przykład przez wspieranie dualnych systemów kształcenia, przyuczania do zawodu, uczenia się przez pracę i uczenia się w realnych sytuacjach we wszystkich formach i na wszystkich poziomach kształcenia, w tym w szkolnictwie wyższym;
14. wzywa Komisję, by dalej wspierała portal mobilności zawodowej EURES i inne programy ułatwiające mobilność edukacyjną i szkoleniową; zauważa, że wzajemne uznawanie kwalifikacji zwiększa możliwości zatrudnienia, zwłaszcza w państwach o wysokim odsetku wolnych miejsc pracy;
15. podkreśla, że integracja osób długotrwale bezrobotnych dzięki indywidualnie dopasowanym środkom ma kluczowe znaczenie w zwalczaniu nierówności, ubóstwa i wykluczenia społecznego, a w ostatecznym rozrachunku przyczyni się do zrównoważonego charakteru krajowych systemów zabezpieczenia społecznego; apeluje

w tym kontekście o więcej działań ukierunkowanych na umiejętności mające większe znaczenie na rynku pracy oraz o znaczne zwiększenie udziału edukacji zorientowanej na praktykę, aby osiągnąć cel dotyczący szans na zatrudnienie; uważa, że trzeba uwzględnić sytuację społeczną tych obywateli i ich potrzeby, zwłaszcza jeśli chodzi o wystarczające dochody, odpowiednie warunki mieszkaniowe, transport publiczny, służbę zdrowia i opiekę nad dziećmi, a także należy lepiej monitorować na szczeblu europejskim politykę wdrażaną na szczeblu krajowym;

16. apeluje do państw członkowskich, by zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zapewniły młodzieży NEET, w tym młodzieży z niepełnosprawnościami i młodzieży o złożonych potrzebach, możliwość realnego i znaczącego korzystania z gwarancji dla młodzieży; podkreśla, że należy usunąć obecne niedostatki, odbijające się na jakości ofert i zasięgu programu; jest zdania, że potrzeba więcej starań o wprowadzenie norm jakości, zapewnienie ciągłego i większego wsparcia finansowego zarówno z unijnych instrumentów finansowania, jak i budżetów krajowych, oraz zapewnienie znaczącego zaangażowania młodych ludzi i organizacji młodzieżowych w opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie działań prowadzonych z wykorzystaniem gwarancji dla młodzieży; podkreśla potrzebę uznania, że z powodu kryteriów wiekowych część osób w młodości bezrobotnych lub zatrudnionych w niewystarczającym wymiarze nie jest objęta środkami skierowanymi do młodszych pracowników, dlatego potrzebuje możliwości uaktualnienia umiejętności; podkreśla, że edukacja ma kluczowe znaczenie, aby nie popaść w ubóstwo; uważa, że w instytucjach edukacyjnych należy koniecznie w większym stopniu przekazywać podstawowe umiejętności cyfrowe, np. umiejętność posługiwania się mediami cyfrowymi i podstawową wiedzę o programowaniu; podkreśla w związku z tym konieczność adekwatnego wyposażenia technicznego placówek edukacyjnych w odpowiednią infrastrukturę cyfrową; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by bez dalszej zwłoki wdrożyły system kształcenia dualnego, wskazywany w UE jako wzorcowy, a jednocześnie uznaje konieczność dostosowania go do systemów edukacyjnych samych państw członkowskich;
17. podkreśla, że w uzupełnieniu innych wskaźników pomocniczych należy monitorować odsetek młodzieży uznawanej za NEET w łącznej populacji w wieku od 15 do 24 lat oraz zwrócić szczególną uwagę na młode kobiety i dziewczęta, ponieważ odnotowuje się znaczną różnicę między płciami, jeśli chodzi o odsetek NEET;
18. zauważa, że w UE nadal występują problemy strukturalne wymagające rozwiązania; przyznaje, że środki oszczędnościowe nie umożliwiają zrównoważonego rozwiązania tych problemów; podkreśla zasadniczą potrzebę pobudzenia popytu krajowego przez wspieranie inwestycji publicznych i prywatnych oraz reform strukturalnych zrównoważonych pod względem społecznym i gospodarczym, zmniejszających nierówności oraz wspierających wysokiej jakości miejsca pracy sprzyjające włączeniu społecznemu, zrównoważony rozwój i inwestycje społeczne oraz odpowiedzialną konsolidację budżetową, a tym samym tworzących dla przedsiębiorstw i służb publicznych warunki sprzyjające większej spójności i pozytywnej konwergencji społecznej, by powstawało więcej dobrych jakościowo miejsc pracy przy jednoczesnym zapewnieniu równowagi między sferą społeczną a gospodarką; podkreśla, że te priorytety można zrealizować tylko pod warunkiem uznania inwestycji w kapitał ludzki za wspólną strategię wysokiej rangi;

19. podkreśla, że społecznie odpowiedzialne reformy muszą bazować na solidarności, integracji, sprawiedliwości społecznej i sprawiedliwym podziale dóbr, dzięki czemu powstanie model gwarantujący równość i ochronę społeczną, chroniący najsłabsze grupy społeczne i podnoszący poziom życia wszystkich obywateli; ponadto podkreśla potrzebę przekierowania polityki gospodarczej Unii na społeczną gospodarkę rynkową;
20. wzywa Komisję, by przeprowadziła ocenę wpływu reform strukturalnych na problematykę płci;
21. apeluje do Komisji i wszystkich państw członkowskich o zapoczątkowanie lub zaostreżenie regulacji nowych form pracy; w tym kontekście wyraża zaniepokojenie sprawą ochrony pracowników nietypowych i osób samozatrudnionych, często niemających pełnego dostępu do systemu ochrony socjalnej; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by opracowały i propagowały środki o udowodnionej skuteczności w eliminowaniu pracy nierejestrowanej, umożliwiające uznanie praw pracowniczych pracowników domowych i opiekunów oraz poprawiające warunki pracy;
22. apeluje do państw członkowskich o zwiększenie zakresu i skuteczności aktywnej polityki rynku pracy, w tym przez ukierunkowanie jej w większym stopniu na wyniki i dzięki ścisłej współpracy z publicznymi służbami zatrudnienia, partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi stronami, w tym, w stosownych przypadkach, ze społeczeństwem obywatelskim;
23. zwraca uwagę na znaczenie aspektu automatycznej stabilizacji w systemach zabezpieczenia społecznego, polegającej na łagodzeniu wstrząsów społecznych wywołanych czynnikami zewnętrznymi, np. recesją; wzywa zatem państwa członkowskie, by wprowadziły politykę przywracającą bezpieczeństwo zatrudnienia przez zapewnienie proaktywnej ochrony, w tym w przypadku zwolnień; ponadto w nawiązaniu do zalecenia MOP nr 202, określającego minimalny zakres ochrony socjalnej, wzywa państwa członkowskie do zapewnienia i zwiększenia inwestycji w systemy zabezpieczenia społecznego w celu zagwarantowania ich skuteczności w zwalczaniu ubóstwa i nierówności oraz w zapobieganiu im, a jednocześnie zapewnienia zrównoważonego charakteru tych systemów;
24. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by zintensyfikowały starania o powszechniejszą integrację osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy przez usunięcie legislacyjnych przeszkód w tworzeniu zachęt do zatrudniania takich osób oraz przez zapewnienie dostępności miejsc pracy dzięki większemu wykorzystaniu nowych technologii wspomagających, umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami np. komunikację i mobilność; ponadto wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zintensyfikowały działania służące powszechniejszej integracji na rynku pracy osób najbardziej od niego oddalonych, np. osób samotnie wychowujących dzieci, opiekunów nieformalnych, osób z długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością, problemami zdrowotnymi lub złożonymi chorobami przewlekłymi, migrantów i uchodźców oraz osób należących do mniejszości etnicznych i religijnych; apeluje do państw członkowskich o więcej działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji pracowników i wspierania godnych miejsc pracy, by oferować zatrudnienie wysokiej jakości;
25. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia zgodności wszystkich działań dotyczących integracji Romów z ogólnymi zasadami uzgodnionych krajowych strategii

integracji Romów;

26. zauważa, że mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MMŚP) są niezmiernie ważne dla zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz dla wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Europie; wzywa do dalszego wspierania MMŚP w organizowaniu odpowiednich szkoleń dla pracowników; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by lepiej i bardziej uwzględniały interesy MMŚP w procesie kształtowania polityki, tworząc odpowiednie przepisy dla przedsiębiorstw, w tym małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw, służące tworzeniu miejsc pracy, na przykład przez wdrażanie inteligentnych regulacji;
27. wzywa Komisję i państwa członkowskie do większych starań o zapewnienie sprawiedliwszego opodatkowania, w tym w gospodarce cyfrowej, gdyż jest to warunek niezbędny do wspierania korzystniejszego włączenia społecznego;
28. wyraża zaniepokojenie, że w rocznej analizie wzrostu gospodarczego poświęcono tak niewiele uwagi równowadze między życiem zawodowym a prywatnym; apeluje do państw członkowskich i Komisji o podjęcie wszelkich działań niezbędnych do poprawy równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz do większego równouprawnienia płci; wzywa do rozwijania dostępnych, przystępnych cenowo i dobrych jakościowo usług opiekuńczych w całym cyklu życia, a także usług dotyczących opieki nad dziećmi i wczesnej edukacji, a jednocześnie do dalszego dążenia do osiągnięcia celów barcelońskich z 2002 r. dotyczących opieki nad dziećmi oraz do zapewniania przepisów wspierających elastyczną organizację pracy; wzywa do uznania opiekunów nieformalnych, poprawy warunków ich pracy i zapewnienia odpowiednich form wsparcia oraz do uznania ważnej pracy opiekunów rodzinnych, którzy świadczą większość usług opiekuńczych w UE, na przykład przez zaoferowanie im świadczeń emerytalnych i zabezpieczenia społecznego oraz uznanie przeszkolenia i umiejętności nieformalnych; wzywa do propagowania elastycznych form pracy i korzystania z urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego, rodzicielskiego i opiekuńczego oferowanego na korzystnych warunkach; przyznaje, że sprawa ta wymaga wieloaspektowego podejścia, i apeluje do państw członkowskich o pilne zajęcie się tym tematem; jest głęboko przekonany, że krokiem niezbędnym do poprawy równowagi między życiem zawodowym a prywatnym jest przyjęcie dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów;
29. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia większej równowagi płci w odpowiednich sektorach i przedsiębiorstwach, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet z niepełnosprawnością, szczególnie podatnych na zagrożenia na rynku pracy.
30. wyraża zaniepokojenie z powodu pionowej i poziomej segregacji na rynku pracy w całej UE, a także z powodu zróżnicowania wynagrodzeń i emerytur ze względu na płeć oraz małej liczby kobiet w procesach decyzyjnych; podkreśla, że wskaźnik zatrudnienia kobiet jest nadal niższy niż wśród mężczyzn; zwraca uwagę, że ta różnica w poziomie zatrudnienia ze względu na płeć jest szczególnie duża w przypadku matek i kobiet wykonujących zadania opiekuńcze;
31. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by bardziej uwzględniały aspekt płci, opracowując zalecenia dla poszczególnych krajów, programy stabilności i konwergencji oraz krajowe programy reform, przez ustalanie celów jakościowych i środków mających

- niwelować utrzymujące się różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, oraz by systematycznie stosowały zasadę sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;
32. wzywa państwa członkowskie, by w krajowych programach reform ustaliły konkretne cele ilościowe dotyczące zatrudnienia kobiet ogólnie;
  33. wzywa Komisję i Radę, by wprowadziły w strategii „Europa 2020” filar równości płci oraz nadrzędny cel dotyczący równości płci;
  34. wzywa Komisję, by włączyła wskaźnik równouprawnienia płci do narzędzi europejskiego semestru służących do monitorowania postępów w dziedzinie zatrudnienia i celów społecznych;
  35. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by monitorowały udział kobiet w rynku pracy; apeluje ponadto do państw członkowskich o odblokowanie dyrektywy w sprawie kobiet w zarządach;
  36. wzywa państwa członkowskie i Komisję do usunięcia wszystkich ograniczeń blokujących dostęp kobiet do rynku pracy, a także do wyeliminowania dyskryminacji podatkowej ze względu na płeć oraz innych zachęt utrwalających nierówność ról płciowych;
  37. apeluje o politykę wspierającą przedsiębiorczość kobiet, dającą im dostęp do finansowania i możliwości prowadzenia działalności gospodarczej dzięki szkoleniom dostosowanym do potrzeb oraz wprowadzającą środki umożliwiające odpowiednią równowagę między życiem zawodowym a prywatnym;
  38. podkreśla, że problem dyskryminacji ze względu na płeć nadal istnieje, czego dowodem jest zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć (przeciętne godzinowe zarobki brutto pracowników są o około 16 % wyższe niż zarobki pracownic) oraz zróżnicowanie wysokości emerytur, sięgające 37 %; podkreśla, że zróżnicowanie wysokości emerytur, będące najważniejszym wskaźnikiem nierówności płci, wynika z niedostatecznej reprezentacji kobiet w dobrze płatnych sektorach, z dyskryminacji na rynku pracy oraz wysokiego odsetka kobiet zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu, a także z braku odpowiednich mechanizmów godzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych mężczyzn i kobiet;
  39. przypomina, że zmiana struktury wiekowej i związane z nią wydłużenie średniego trwania życia wymaga dostosowania systemów emerytalnych, a w niektórych państwach członkowskich – wdrożenia stosownych reform, by zapewnić zrównoważone i wystarczające emerytury; ponownie apeluje o zaliczanie okresów sprawowania opieki w systemach emerytalnych, by zrekompensować utratę składek kobietom i mężczyznom sprawującym opiekę nad dziećmi lub wykonującym długotrwałe obowiązki opiekuńcze, a przez to zmniejszyć zróżnicowanie płac i emerytur ze względu na płeć oraz utrzymać sprawiedliwość międzypokoleniową; wzywa UE i państwa członkowskie, by we współpracy z partnerami społecznymi i organizacjami działającymi na rzecz równości płci określiły i wdrożyły politykę eliminowania zróżnicowania płac i emerytur ze względu na płeć; wzywa państwa członkowskie, by w uzupełnieniu tych działań prowadziły regularne analizy wynagrodzeń; przypomina Radzie Europejskiej, by rozważyła wykorzystanie w europejskim semestrze rocznych sprawozdań dotyczących

równouprawnienia płci, co pozwoli lepiej uwzględnić aspekt płci;

40. podkreśla, że wszystkim należy zagwarantować dostęp do publicznych emerytur i emerytur socjalnych w odpowiedniej wysokości, wypłacanych w systemie opartym na zasadzie solidarności; odnotowuje wyzwanie, jakim jest dla państw członkowskich poprawa stabilności systemów emerytalnych, ale podkreśla, że należy utrzymać solidarność w tych systemach; uważa, że najlepszym sposobem zagwarantowania zrównoważonych, pewnych i wystarczających emerytur dla kobiet i mężczyzn jest podniesienie ogólnego wskaźnika zatrudnienia i utworzenie większej liczby miejsc pracy dobrej jakości we wszystkich przedziałach wiekowych, poprawa warunków pracy i zatrudnienia oraz przeznaczenie na ten cel niezbędnych dodatkowych środków publicznych; jest zdania, że reformy systemów emerytalnych powinny koncentrować się między innymi na rzeczywistym wieku przejścia na emeryturę i odzwierciedlać tendencje na rynku pracy, współczynniki urodzeń, sytuację zdrowotną i majątkową, warunki pracy oraz wskaźnik obciążenia ekonomicznego; uważa, że reformy te muszą również uwzględniać sytuację milionów pracowników w Europie, zwłaszcza kobiet, ludzi młodych i osób samozatrudnionych, których zatrudnienie jest niepewne i nietypowe oraz charakteryzuje się okresami przymusowego bezrobocia lub skróconego czasu pracy;
41. zauważa, że usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej mają zasadnicze znaczenie dla wsparcia walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia warunków inwestycyjnych i fiskalnych umożliwiających rozwój tych usług, by były one przystępne cenowo, dostępne i dobre jakościowo; ostrzega, że bez ciągłych inwestycji publicznych w politykę zdrowotną i opiekuńczą tendencja do wydłużania średniego trwania życia może się w nadchodzących latach odwrócić;
42. ubolewa, że kryzys mieszkaniowy nie znalazł się wśród priorytetów politycznych na 2019 r., oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, by lepiej wykorzystwały europejski semestr do monitorowania i wspierania postępów pod względem przystępności cenowej mieszkań i przeciwdziałania bezdomności, gdyż są to sprawy o fundamentalnym znaczeniu; apeluje do Komisji, aby w pierwszej kolejności włączyła do tablicy wskaźników społecznych wskaźnik przeciążenia wydatkami mieszkaniowymi (EU-SILC), zgodnie z 19. zasadą Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla, że wysoki wskaźnik przeludnienia wśród ludzi młodych (w wieku 15–29 lat) ma negatywny wpływ na edukację, rozwój osobisty i zawodowy oraz jakość życia; uważa, że należy priorytetowo traktować przyznawanie funduszy publicznych ludziom młodym niemającym godnych warunków mieszkaniowych;
43. jest zdania, że polityka spójności, jako jedna z głównych dziedzin polityki inwestycyjnej Unii Europejskiej, wykazała swoją skuteczność w zwiększaniu spójności społecznej i zmniejszaniu nierówności; zachęca państwa członkowskie do pełnego wykorzystywania środków finansowych dostępnych na wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych;
44. ponawia apel do Komisji o wspieranie państw członkowskich w większym wykorzystaniu funduszy strukturalnych na inwestycje w publiczne struktury i usługi opieki nad dziećmi, osobami starszymi i innymi osobami uzależnionymi od opieki, by ułatwić powrót kobiet na rynek pracy i zapewnić odpowiednią równowagę między życiem zawodowym a prywatnym;

45. przypomina, że w rocznej analizie wzrostu gospodarczego priorytetowo potraktowano niektóre obszary inwestycji społecznych, w tym inwestycje w służbę zdrowia, systemy opieki długoterminowej i mieszkalnictwo publiczne; podkreśla, że Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wskazał wiele pozytywnych skutków dobrze zaplanowanych, skutecznych i wydajnych, ukierunkowanych na przyszłość inwestycji społecznych, których nie należy postrzegać w kategoriach kosztów, lecz widzieć w nich inwestycje w potencjał wzrostu i zatrudnienia w Europie; zaznacza, że osiągnięcie tych celów wymaga pola manewru w wydatkach publicznych;
46. wzywa państwa członkowskie, Komisję i Parlament Europejski, by w europejskim semestrze w większym stopniu uznawały specjalistyczną wiedzę organizacji pozarządowych w sferze społecznej i sprzyjały dialogowi obywatelskiemu, zgodnie z art. 11 Traktatu o Unii Europejskiej;
47. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

24.1.2019

OPINIA KOMISJI PRAW KOBIEC I RÓWNOUPRAWNIENIA

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2019 r. (2018/2120(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Pina Picierno

WSKAZÓWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że zasada równości płci stanowi podstawową wartość UE i jest zapisana w art. 8 i 19 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które ustanawiają obowiązek zniesienia nierówności, wspierania równości płci i zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć, a także zapewnienia, by aspekt płci był uwzględniany we wszystkich politykach i działaniach UE;
- B. mając na uwadze, że utrzymujące się różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn w UE, takie jak między innymi różnica wskaźnika zatrudnienia kobiet i mężczyzn wynosząca 11,6 %¹, zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć wynoszące 16,2 %² oraz zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć wynoszące 37,2 %³, nie tylko są niesprawiedliwe, ale również stawiają kobiety w trudnej lub niepewnej sytuacji, takiej jak ubóstwo lub wykluczenie społeczne; mając na uwadze, że konieczne są pilne działania w celu zlikwidowania tych różnic, ponieważ pozostają one jedną z głównych przeszkód w osiągnięciu równouprawnienia płci i niemożliwą do zaakceptowania formą dyskryminacji ze względu na płeć;
- C. mając na uwadze, że szczególnie ważne jest zmniejszenie zróżnicowania emerytur ze

---

¹ Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, Baza danych statystycznych dotyczących płci.

² Boll, C. i Lagemann, A., „Gender pay gap in EU countries based on SES (2014)” [Zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć w państwach UE na podstawie badania struktury wynagrodzeń (2014 r.)], Luksemburg: Komisja Europejska, 2018 r.

³ Komisja Europejska, Sprawozdanie z 2018 r. dotyczące adekwatności świadczeń emerytalnych.

względu na płeć, które obecnie wynosi średnio blisko 40 % w UE i jest wynikiem akumulacji nierówności występujących podczas całego życia kobiet i okresów nieobecności na rynku pracy; mając na uwadze, że uznanie wykonywanych przez kobiety obowiązków opiekuńczych stanowi dobry punkt wyjścia w skutecznym reagowaniu na niewystarczającą obecność kobiet na rynku pracy;

- D. mając na uwadze, że jakość usług opiekuńczych jest bardzo zróżnicowana w samych państwach członkowskich i pomiędzy nimi, między infrastrukturą prywatną a publiczną, między obszarami wiejskimi i miejskimi oraz między grupami wiekowymi; mając na uwadze, że cięcia wydatków na usługi publiczne, w tym ochronę zdrowia, edukację i mieszkalnictwo, dotyczą kobiet bezpośrednio jako użytkowniczek usług i pracownic oraz pośrednio w związku z pomocą, jakiej kobiety udzielają członkom rodziny uzależnionym od podstawowych usług publicznych;
  - E. mając na uwadze, że obecność większej liczby kobiet na stanowiskach decyzyjnych zwiększyłaby równość płci;
  - F. mając na uwadze, że kobiety częściej przerywają karierę zawodową z powodu roli pełnionej w rodzinie i częściej poświęcają karierę zawodową na rzecz opieki nad chorym dzieckiem lub krewnym; mając na uwadze, że taka rola kobiet może hamować ich karierę; mając na uwadze, że trwają obecnie negocjacje w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;
  - G. mając na uwadze, że europejski semestr powinien przyczynić się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych i zapewnić równe traktowanie i równe szanse kobietom i mężczyznom, prawo do równej płacy dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę oraz prawo dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo usług opieki;
1. wzywa Komisję i państwa członkowskie do szerszego uwzględniania aspektu płci w zaleceniach dla poszczególnych krajów, programach stabilności i konwergencji oraz krajowych programach reform przez wprowadzenie celów i środków jakościowych mających zaradzić utrzymującym się różnicom w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz do systematycznego stosowania zasady sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;
  2. wzywa państwa członkowskie do wyznaczania w krajowych programach reform konkretnych ilościowych celów dotyczących ogólnego poziomu zatrudnienia kobiet wraz z konkretnymi środkami ukierunkowanymi na grupy kobiet, wśród których panuje wysoka stopa bezrobocia, takie jak kobiety młode, kobiety starsze, imigrantki, kobiety z niepełnosprawnością, samotne matki i kobiety romskie;
  3. wzywa Komisję i Radę do wprowadzenia do strategii „Europa 2020” filaru równości płci oraz nadrzędnego celu równouprawnienia płci;
  4. wzywa Komisję do uwzględnienia wskaźnika równouprawnienia płci jako jednego z narzędzi europejskiego semestru służących do monitorowania postępów w osiągnięciu celów w zakresie zatrudnienia i celów społecznych;
  5. podkreśla, że bezrobocie, ubóstwo i wykluczenie społeczne są źródłem obaw, zwłaszcza wśród kobiet; podkreśla w związku z tym znaczenie, jakie ma skoncentrowanie procesu

europejskiego semestru na inteligentnym i trwałym wzroście gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu i lepszej koordynacji polityk krajowych i europejskich w celu stworzenia lepszej jakości miejsc pracy w UE, a tym samym zmniejszenia różnic w poziomie bezrobocia, różnic w wynagrodzeniach i emeryturach kobiet i mężczyzn;

6. wyraża zaniepokojenie z powodu pionowej i poziomej segregacji na rynku pracy w całej UE, a także zróżnicowania wynagrodzeń i emerytur ze względu na płeć oraz małej liczby kobiet biorących udział w procesach decyzyjnych; podkreśla, że wskaźnik zatrudnienia kobiet jest nadal niższy niż wśród mężczyzn; zwraca uwagę, że ta różnica w poziomie zatrudnienia ze względu na płeć jest szczególnie duża w przypadku matek i kobiet wykonujących zadania opiekuńcze;
7. ponawia apel do Komisji o wspieranie państw członkowskich w większym wykorzystaniu funduszy strukturalnych na inwestycje w struktury i usługi opieki publicznej nad dziećmi, osobami starszymi i innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu, aby ułatwić powrót kobiet na rynek pracy i zapewnić równowagę między życiem zawodowym a prywatnym;
8. zachęca państwa członkowskie do zaprojektowania skutecznych modeli finansowania, w tym ukierunkowanego finansowania, które zapewnia właściwą równowagę między finansowaniem publicznym i prywatnym, a także dostosowanego do warunków krajowych i lokalnych;
9. wzywa do pełnego zaangażowania europejskiego semestru w Europejski filar praw socjalnych, podkreślając równość kobiet i mężczyzn pod względem traktowania i możliwości, prawo do równej płacy za pracę o tej samej wartości oraz prawo do wysokiej jakości usług opieki, które są przystępne cenowo;
10. podkreśla znaczenie uczenia się przez całe życie również w przypadku kobiet, ponieważ daje im możliwość przekwalifikowania się na dynamicznym rynku pracy; wzywa do szerszego promowania technologii cyfrowych i ICT, które mogą pomóc dziewczętom w przełamaniu stereotypów edukacyjnych i w zwalczaniu różnic między płciami, jeśli chodzi o wskaźniki zatrudnienia i kwoty świadczeń emerytalnych;
11. wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania uczestnictwa kobiet w rynku pracy; wzywa ponadto państwa członkowskie do odblokowania dyrektywy w sprawie kobiet w zarządach;
12. wzywa państwa członkowskie i Komisję do usunięcia wszystkich ograniczeń blokujących dostęp kobiet do rynku pracy oraz do wyeliminowania podatkowej dyskryminacji ze względu na płeć oraz innych zachęt, które utrwalają nierówność ról płciowych;
13. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny wpływu reform strukturalnych w aspekcie płci;
14. podkreśla, że ważne jest monitorowanie odsetka całkowitej liczby ludności uważanej za młodzież NEET w wieku od 15 do 24 lat, a także innych wskaźników pomocniczych, oraz zwrócenie szczególnej uwagi na młode kobiety i dziewczęta, ponieważ między

placiami występują znaczne różnice wśród młodzieży, która nie pracuje, nie kształci się ani nie szkoli;

15. wzywa do opracowania strategii politycznych wspierających przedsiębiorczość kobiet, ułatwiających im dostęp do finansowania i możliwości prowadzenia działalności gospodarczej dzięki zaoferowaniu im dostosowanych do potrzeb szkoleń i środków umożliwiających pogodzenie życia zawodowego i prywatnego;
16. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym jako skuteczny środek wspierania zatrudnienia kobiet i zwiększenia równowagi wśród wskaźników zatrudnienia; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia równowagi płci w odpowiednich sektorach i przedsiębiorstwach, przy jednoczesnym zwróceniu szczególnej uwagi na kobiety z niepełnosprawnością, ponieważ znajdują się one w szczególnie delikatnej sytuacji na rynku pracy.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	23.1.2019
Wynik głosowania końcowego	+ : 19 - : 3 0 : 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Eleonora Forenza, Julie Girling, Livia Járóka, Dubravka Šuica, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Jean Lambert

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
OPINIODAWCZEJ**

19	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea
PPE	Heinz K. Becker, Julie Girling, Lívía Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Niebler, Michaela Šojdrová, Dubravka Šuica
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Maria Noichl, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke, Ernest Urtasun

3	-
ECR	Arne Gericke, Jadwiga Wiśniewska
GUE/NGL	João Pimenta Lopes

6	0
ENF	Mylène Troszczynski
GUE/NGL	Malin Björk, Eleonora Forenza
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Marijana Petir, Anna Záborská

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	26.2.2019
Wynik głosowania końcowego	+ : 31 - : 6 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Brando Benifei, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Michael Detjen, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Marian Harkin, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Siôn Simon, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Georges Bach, Lynn Boylan, Krzysztof Hetman, Alex Mayer, Ivari Padar, Neoklis Sylikiotis, Monika Vana
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Jens Gieseke, Paul Tang

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

31	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
PPE	Georges Bach, David Casa, Jens Gieseke, Krzysztof Hetman, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Romana Tomc
S&D	Brando Benifei, Ole Christensen, Michael Detjen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Alex Mayer, Ivari Padar, Georgi Pirinski, Siôn Simon, Paul Tang, Marita Ulvskog
VERTS/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke, Monika Vana

6	-
ECR	Ulrike Trebesius
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, João Pimenta Lopes, Neoklis Sylikiotis
NI	Lampros Fountoulis

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się